

БАЯВОДА

(Українська балада)

З польско́й — А. Міцкевіча

З-пад прысад агарода
Бледны ўбег ваявода
У палац свой са злосцю й трывогай,
Перад спальняю стануў,
У пасцель жонкі глянуў,
Глянуў там — і не ўбачыў нікога.

Ў дол патупіўшы вочы,
Ўвесь дрыжыць, штось мармоча,
Вусы тузае, думае дзіка.
Адышоў ад пасцелі,
Жудка зрэнкамі стрэліў,
Казака туж Навума паклікаў.

— Гэй, каза́ча, ты, хаме,
Чаму ў садзе пры браме
Ні сабакі няма, ані стражы?!
Браць мне торбу барсучу
І янчарку гайдучу,
Цягні стрэльбу-гвінтоўку мне ўраз жа!

20 Ўзялі зброю — і ходу!..
Падцякліся к гароду,
Дзе альтана хавалася ў зеллі.
На дзярновым сядзенні
Штось бялеецца ў цені:
Там сядзела кабеціна ў белі.

Вочкі ручкай адною,
Закрывала касою,
Грудзі крыла рубком кашуліны,
А другою — памалу
Ад грудзей адпіхала,
30 Што ў калень яе кленчыў, мужчыну.

Той прыпаўшы к каленям,
Ёй казаў ў знемажэнні:
— Дык усё, што было, ўжо далёка!
І тваё уздыханне,
І тваё прывітанне
Заплаціў ваявода гатоўкай!

Хоць цябе столькі летак
 Я любіў палка гэтак,
 40 І любіць, і цярпець буду здаля,—
 Не любіў ён ніколькі,
 Бразнуў золатам толькі,
 Ты яму прадался без жалю.

Ён штовечара будзе
 Песціць белыя грудзі,
 З табой цешыцца ў пуху лябяжым,
 Твае — мне на загубу —
 Цалаваць шчочкі, губы
 Будзе ён пацалункам уражым.
 50 Я на коніку верным
 Гэтым полем бязмерным
 Сюды мкнуўся праз холад і слоты,
 Каб вітаці ўздыханнем —
 І ад'ехаць з жаданнем:
 Добрай ночкі і доўгай пяшчоты!

Яна ўсё йшчэ як глуха;
 Ён ёй шэпча на вуха
 Тыя жальбы ці новы закліяці,
 Аж прымлеўшы, без сілы,
 Ручкай грудкі адкрыла
 60 І ў яго патанула абняці.

З казаком ваявода
 Прыкуцнулі ля ўхода
 І з-за пояса бралі набоі,—
 Адсякалі зубамі,
 Прыбівалі штамплямі
 Жменю пораху й шроту удвое.

— Пане! — тут казак кліча,—
 Нейкі чорт мною смыча,
 70 Не магу той застрэліць дзяўчыны:
 Як свой курак адводзіў,
 Я ўздрыгнуў, як на лёдзе,
 І сплылі на падпал дзве слязіны.

— Ціха!.. Кінь, хаме, кракаць!
 Я наўчу цябе плакаць!
 На! тут з порахам свежым машонку;

Падсып жыва падпалу,
Ногцем счысці красала
Ды ў свой лоб стрэль ці ў гэтую жонку.
— Управа... вышэй... цэль дбайна!..

80 Жджы, пакуль я не пальну,—
Жаніха змяту перш назаўсёды.
Ўзвёў казак курак, сцэліў,
Не чакаючы, стрэліў,
І ўгадзіў ў самы лоб ваяводы.

Ой, азідакаў, ой, зачыту,
Цяжкі цяжкай хмяры,
Перад цэркаўкай уцелічу,
Дый сцяну к алтару;
Да сваяей... Мары
Збліжаныя палі,
І закарціў ай на шні

ТРЫ ПАРЫ ДНЯ

З польскай — М. Канапніцкай

Прыйдзе світанне да маёй хаткі
І разбуджаць мяне стане:
«Гэй! бяры коску: гляны! там на ўсходзе
Сонейка скора прагляне».

Дзе ты, сярмяга? Пот яшчэ значан:
Ночкай не высах Пятровай.
Дзе мая коска? дзе ваяўніца?
Час нам на луг за дуброву.

Прыйдзе палудне да маёй хаткі,
10 Ка мне падсядзе на лаву,
І так глядзіць там, як мае дзеткі
Жывяцца носнаю стравай.

І лусту хлеба чорнага ломіць,
Рукі чагосьці трасуцца,
А што кусочак возьме, адкусіць —
Слёзы цурком паліюцца.

А прыйдзе ночка да маёй хаткі,
Стане ў куток, падапрэцца —
І ў думах-думках, стоячы гэтак,
20 Песняй глухой адазвецца.